

Số: 04/2024/QĐST - VDS

Chí Linh, ngày 01 tháng 3 năm 2024

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ

Về việc yêu cầu tuyên bố một người là đã chết

TOÀ ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ CHÍ LINH, TỈNH HẢI DƯƠNG

- Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Đào Thị Hậu.

Thư ký phiên họp: Bà Trần Mai Hương - Thư ký Tòa án nhân dân thành phố Chí Linh, tỉnh Hải Dương;

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Chí Linh, tỉnh Hải Dương tham gia phiên họp: Bà Đỗ Thị Loan - Kiểm sát viên.

Ngày 01 tháng 3 năm 2024, tại trụ sở Tòa án nhân dân thành phố Chí Linh, tỉnh Hải Dương mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 58/2023/TLST - VDS ngày 13 tháng 10 năm 2023 về việc “Yêu cầu tuyên bố một người là đã chết” theo Quyết định mở phiên họp giải quyết việc dân sự số 04/2024/QĐST - DS ngày 22 tháng 02 năm 2024, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- *Người yêu cầu:* Bà Hoàng Thị H, sinh năm 1965; địa chỉ: Khu dân cư K, phường V, thành phố Chí Linh, tỉnh Hải Dương. Có mặt.

- *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:*

+ Ông Nguyễn Khắc D, sinh năm 1960; địa chỉ nơi cư trú cuối cùng: Khu dân cư K, phường V, thành phố Chí Linh, tỉnh Hải Dương. Vắng mặt.

+ Chị Nguyễn Thị M, sinh năm 1986; địa chỉ: Khu dân cư T, phường V, thành phố Chí Linh, tỉnh Hải Dương. Vắng mặt.

+ Anh Nguyễn Khắc D1, sinh năm 1989; địa chỉ: Khu dân cư K, phường V, thành phố Chí Linh, tỉnh Hải Dương. Vắng mặt;

Người đại diện theo ủy quyền của chị M và anh D: Bà Hoàng Thị H, sinh năm 1965; địa chỉ: Khu dân cư K, phường V, thành phố Chí Linh, tỉnh Hải Dương. Có mặt.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ

Tại đơn yêu cầu và trong quá trình giải quyết việc dân sự, người yêu cầu là bà Hoàng Thị H và những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan là chị Nguyễn Thị M và anh Nguyễn Khắc D1 thống nhất trình bày:

Bà Hoàng Thị H và ông Nguyễn Khắc D kết hôn với nhau năm 1985 và chung sống với nhau tại K – V – Chí Linh – Hải Dương. Bà H và ông D có 03 con chung là: Nguyễn Thị M, sinh năm 1986; Nguyễn Khắc D1 sinh năm 1989; Nguyễn Khắc N, sinh năm 1996, chết năm 2017 và không có vợ, không có con. Bà H và ông D chung sống với nhau đến năm 2009 thì ông D bỏ đi khỏi địa phương và không thông báo với gia đình, địa phương là đi đâu. Từ đó đến nay ông D không trở về, không liên lạc với gia đình, người thân và địa phương. Trong thời gian chung sống với bà H, ông D không có con riêng. Bố mẹ đẻ của ông D là cụ Nguyễn Khắc Đ và cụ Nguyễn Thị G đã chết. Bà Hoàng Thị H và gia đình đã áp dụng nhiều biện pháp tìm kiếm ở nhiều nơi, trong đó đã phát và đăng tin trên đài tiếng nói Việt Nam và Báo Công Lý nhưng vẫn không có thông tin của ông D. Nơi cư trú cuối cùng trước khi ông D bỏ đi là khu dân cư K, phường V, thành phố Chí Linh, tỉnh Hải Dương. Từ thời điểm Tòa án ra Quyết định thông báo tìm kiếm thông tin về ông D cho đến nay gia đình bà H vẫn không nhận được tin tức gì của ông D. Nay bà H yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Nguyễn Khắc D là đã chết; chị M và anh D nhất trí với yêu cầu của bà H và ủy quyền cho bà H tham gia tố tụng trong việc dân sự.

Kết quả xác minh tại khu dân cư K, phường V; Ủy ban nhân dân phường V, thành phố Chí Linh, tỉnh Hải Dương thể hiện: Năm 1985 ông Nguyễn Khắc D và bà Hoàng Thị H kết hôn theo đúng quy định của pháp luật. Trước năm 1985 ông D cư trú ở xã Q, huyện Quỳnh Lưu, tỉnh Nghệ An. Sau khi kết hôn, ông D chuyển hộ khẩu về K – V – Chí Linh – Hải Dương và chung sống cùng bà H tại địa phương. Ông D và bà H có 03 con chung là: Nguyễn Thị M, Nguyễn Khắc D, Nguyễn Khắc N (đã chết). Trong thời gian chung sống với bà H, ông D không có con riêng. Đến năm 2009 ông D bỏ đi khỏi địa phương, đến nay địa phương không có tin tức gì của ông D. Nơi cư trú cuối cùng của ông D trước khi bỏ đi biệt tích là: Khu dân cư K, phường V, thành phố Chí Linh, tỉnh Hải Dương.

Kết quả xác minh tại Ủy ban nhân dân và công an xã Q, huyện Quỳnh Lưu, tỉnh Nghệ An thể hiện: Cụ Nguyễn Khắc Đ và cụ Nguyễn Thị G đã chết. Qua kiểm tra hệ thống dữ liệu quốc gia về dân cư xác định không có thông tin của ông Nguyễn Khắc D.

Tại Công văn số 34251/QLXNC - P3 ngày 20/12/2023 của Cục quản lý xuất nhập cảnh – Bộ Công an xác định: Không có thông tin cấp hộ chiếu và xuất nhập cảnh của trường hợp Nguyễn Khắc D.

Tại phiên họp:

Người yêu cầu là bà Hoàng Thị H đồng thời là người đại diện theo ủy quyền của người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan là chị Nguyễn Thị M và anh Nguyễn Khắc D1 không xác định được thời điểm liên lạc giữa gia đình và ông D lần cuối cùng là ngày, tháng nào, không biết được thời điểm có tin tức cuối cùng của ông D cụ thể là ngày, tháng nào và chỉ xác định được thời điểm từ năm 2009 đến nay gia đình không biết được tin tức của ông D. Người yêu cầu giữ nguyên nội dung yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Nguyễn Khắc D là đã chết.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Chí Linh tham gia phiên họp phát biểu ý kiến về việc tuân theo pháp luật của Thẩm phán, Thư ký và người tham gia tố tụng trong quá trình giải quyết việc dân sự đã đảm bảo đúng theo quy định của pháp luật. Về đường lối giải quyết: Đề nghị Toà án: Áp dụng khoản 4 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm b khoản 2 Điều 39, Điều 149, Điều 361, Điều 367, Điều 370, Điều 371, Điều 372, khoản 2 Điều 385, Điều 391 và Điều 393 Bộ luật Tố tụng dân sự; khoản 1 Điều 68, điểm d khoản 1, khoản 2, khoản 3 Điều 71, Điều 72 Bộ luật Dân sự; Luật phí và lệ phí số 97/2015/QH13 ngày 25/11/2015; Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án. Đề nghị Tòa án chấp nhận yêu cầu giải quyết việc dân sự của bà Hoàng Thị H, tuyên bố ông Nguyễn Khắc D, sinh năm 1960; địa chỉ nơi cư trú cuối cùng: Khu dân cư K, phường V, thành phố Chí Linh, tỉnh Hải Dương là đã chết. Về quan hệ nhân thân và quan hệ tài sản của ông D được giải quyết như đối với một người đã chết. Về chi phí đăng tin và lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Bà H có nghĩa vụ phải chịu chi phí đăng tin và lệ phí sơ thẩm theo quy định của pháp luật.

NHẬN ĐỊNH CỦA TOÀ ÁN

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Toà án nhân dân thành phố nhận định:

[1] Về tố tụng:

Bà Hoàng Thị H có đơn yêu cầu Toà án tuyên bố ông Nguyễn Khắc D, sinh năm 1960; địa chỉ nơi cư trú cuối cùng: Khu dân cư K, phường V, thành phố Chí Linh, tỉnh Hải Dương là đã chết. Tòa án nhân dân thành phố Chí Linh thụ lý, giải quyết việc dân sự “*Yêu cầu tuyên bố một người là đã chết*” là đúng thẩm quyền theo quy định tại khoản 4 Điều 27; điểm a khoản 2 Điều 35; điểm b khoản 2 Điều 39 Bộ luật tố tụng dân sự.

Tại phiên họp vắng mặt người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan là chị Nguyễn Thị M và anh Nguyễn Khắc D1 nhưng chị M và anh D1 đã có đơn xin giải quyết vắng mặt và có giấy ủy quyền cho bà H tham gia tố tụng. Do vậy, Toà án căn cứ vào Điều 361, Điều 367 Bộ luật tố tụng dân sự tiến hành phiên họp theo thủ tục chung.

[2] Về nội dung yêu cầu của người yêu cầu giải quyết việc dân sự:

Căn cứ tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ, có cơ sở xác định ông Nguyễn Khắc D, sinh năm 1960, có bố mẹ đẻ là cụ Nguyễn Khắc Đ và cụ Nguyễn Thị G (đều đã chết); có vợ là bà Hoàng Thị H; địa chỉ nơi cư trú cuối cùng: Khu dân cư K, phường V, thành phố Chí Linh, tỉnh Hải Dương bỏ nhà đi từ năm 2009. Sau khi ông D bỏ nhà đi, gia đình đã tìm kiếm công khai nhưng không có tin tức ông D còn sống. Sau khi thụ lý việc dân sự, Tòa án đã ra quyết định thông báo tìm kiếm thông tin về người bị yêu cầu tuyên bố là đã chết; đã đăng, phát Quyết định trên đài tiếng nói Việt Nam, báo Công lý 03 số liên tiếp, Cổng thông tin điện tử

Tòa án nhân dân tỉnh Hải Dương, Công thông tin điện tử Ủy ban nhân dân tỉnh Hải Dương; niêm yết tại nơi cư trú cuối cùng của ông D và gửi Công văn đến Cục quản lý xuất nhập cảnh - Bộ Công an để tìm thông tin về việc xuất nhập cảnh của ông D theo quy định tại Điều 384, Điều 385, Điều 388, Điều 392 Bộ luật Tố tụng dân sự. Đã hết thời hạn 04 tháng kể từ ngày đăng, phát thông báo tìm kiếm ông D lần đầu tiên (18/10/2023), Tòa án, địa phương và gia đình bà H vẫn không nhận được tin tức của ông D.

Bà H và địa phương không xác định được cụ thể ngày, tháng biết được tin tức cuối cùng của ông D là ngày, tháng nào mà chỉ xác định được năm ông D bỏ đi khỏi địa phương và gia đình, địa phương không có tin tức gì của ông D là năm 2009, nên căn cứ vào khoản 1 Điều 68 Bộ luật dân sự xác định thời gian ông D bỏ đi biệt tích là ngày 01/01/2010.

Thời gian biệt tích của ông D là từ ngày 01/01/2010, tính đến nay đã hơn 05 năm liền và không có tin tức xác thực ông D còn sống. Căn cứ điểm d khoản 1 Điều 71 Bộ luật dân sự, xác định yêu cầu của bà Hoàng Thị H về việc tuyên bố ông Nguyễn Khắc D là đã chết là có căn cứ được chấp nhận.

Do ngày ông D bỏ đi biệt tích là ngày 01/01/2010 nên xác định ngày chết của ông D là ngày 02/01/2015.

Khi quyết định của Tòa án tuyên bố ông Nguyễn Khắc D là đã chết có hiệu lực pháp luật thì quan hệ nhân thân và quan hệ tài sản của ông D được giải quyết như đối với một người đã chết. Tài sản của ông D được giải quyết theo quy định của pháp luật về thừa kế.

[3] Bà Hoàng Thị H phải chịu chi phí cho việc đăng, phát thông báo tìm kiếm người vắng mặt tại nơi cư trú theo quy định tại khoản 2 Điều 385 Bộ luật tố tụng dân sự.

[4] Về lệ phí sơ thẩm: Bà Hoàng Thị H là người yêu cầu giải quyết việc dân sự nên phải chịu lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự theo quy định tại Điều 149 Bộ luật tố tụng dân sự; Luật phí và lệ phí số 97/2015/QH13 ngày 25/11/2015; Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH

Căn cứ: Khoản 4 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm b khoản 2 Điều 39, Điều 361, Điều 367, Điều 370, Điều 371, Điều 372, Điều 391 và Điều 393 Bộ luật Tố tụng dân sự; khoản 1 Điều 68, điểm d khoản 1, khoản 2, khoản 3 Điều 71, Điều 72 Bộ luật Dân sự; Luật phí và lệ phí số 97/2015/QH13 ngày 25/11/2015; Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận yêu cầu giải quyết việc dân sự của người yêu cầu là bà Hoàng Thị Hải: Tuyên bố ông Nguyễn Khắc D, sinh năm 1960, nơi cư trú cuối cùng: Khu dân cư K, phường V, thành phố Chí Linh, tỉnh Hải Dương là đã chết.

Ngày chết của ông Nguyễn Khắc D được xác định là ngày 02/01/2015.

2. Kể từ ngày quyết định của Tòa án tuyên bố ông Nguyễn Khắc D là đã chết có hiệu lực pháp luật thì quan hệ nhân thân và quan hệ tài sản của ông Nguyễn Khắc D được giải quyết như đối với một người đã chết. Tài sản của ông Nguyễn Khắc D được giải quyết theo quy định của pháp luật thừa kế

3. Bà Hoàng Thị H phải chịu chi phí cho việc đăng, phát thông báo tìm kiếm người vắng mặt tại nơi cư trú là 3.000.000 đồng. Bà H đã nộp đủ chi phí.

4. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Bà Hoàng Thị H phải chịu 300.000 đồng lệ phí giải quyết việc dân sự. Đối trừ với số tiền tạm ứng lệ phí mà bà H đã nộp tại biên lai thu tạm ứng án phí, lệ phí Tòa án số AA/2022/0000675 ngày 13 tháng 10 năm 2023 của Chi cục thi hành án dân sự thành phố Chí Linh, tỉnh Hải Dương. Bà H đã nộp đủ lệ phí.

5. Quyền kháng cáo, kháng nghị: Bà Hoàng Thị H, chị Nguyễn Thị M, anh Nguyễn Khắc D có quyền kháng cáo quyết định này trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định. Ông Nguyễn Khắc D có quyền kháng cáo quyết định này trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày nhận được quyết định hoặc ngày quyết định được thông báo, niêm yết. Viện kiểm sát nhân dân thành phố Chí Linh có quyền kháng nghị quyết định này trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Hải Dương có quyền kháng nghị quyết định này trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:

- VKSND TP Chí Linh;
- VKSND tỉnh Hải Dương;
- Chi cục THADS TP Chí Linh;
- Người yêu cầu;
- Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan;
- Ủy ban nhân dân phường Văn An;
- Lưu hồ sơ vụ án.

THẨM PHÁN - CHỦ TOẠ PHIÊN HỌP

Đào Thị Hậu